

I. S. volgens Claspsche orde sijn op verzoek van D. J. De Cock Pastor in Nieuwolda, en tevens in gevolge der resolutie van de Christelyke synodus gehouden in Appingedam op den 27 April desjaars in consistorio verschenen D. G. Hyl en D. G. Wolters respective predicanten tot Woldendorp en Nieuwscheenda als profes en scriba consistorii, D. De Cock als Pastor hujus loci, soort Rockes en Hijo Gerrits als onderling, Brondjans cobs en Gisfang als diaconen.

I. 2. Willem Wabbes Bosch geappelleert hebbende van de consistoriale sententie, tegens hem uitgesproken den 31 meert 1739, handende van Woord tot Woord aldus

Bovengemelde saeken overwogen is ecclasiastisch geoordeelt, dat de procedures door D. Cock en Hijo Gerrits gehouden tegen Willem Wabbes om hem niet tot diaken an te stellen gansch regtmatig sijn, dat verders genoegsaam bleek, dat hy an de beschuldiging schuldig onweerdig was ~~dat~~ om 's H. H. Avondmael te gebruiken, sij van t selve soude onthouden, dat ter tyd dat hy door waeragtig beweerd angezet, sij angeve by de kerkenraad in Nieuwolda, en daar behyde nisse doe, en belofte van beterschap.

So is daar op by de claps van den oldamste door twaalf predicanten, met meerderheit van twie stemmen volgende sententie gepronuncieert.

Copia uit het Claspsche protocol van den oldamste en Westerwoldinge land, gehouden tot Winschot op den 7 April 1739.

Verschenen in classe op reconcederde verzoek Willem Wabbes geappelleert door soort Rockes onderling en Rotger Rockes en soort Alders gewesene diaconen van Nieuwolda als Appellanten van een sententie in dato den 31 meert 1739 tegens Willem Wabbes uitgesproken door D. G. Hyl predicant in Woldendorp en G. Wolters predicant in Nieuwscheenda in saeken tussen D. Cock en Hijo Gerrits gehouden tegens Willem Wabbes. Hebbende opgenote d. Hyl en Wolters genoegsaam blykende geoordeelt een beschuldiging van D. Cock tegen Willem Wabbes ingebracht: dat hy nam. D. Cock voort een genuine tyd predikende over de aanprake van het geted des haaren onse Vader daer over gesegt, dat die sulks leiden een lete dor duivelten hadden en pleitden voor de saeke vanden duivel, ter oorsache dat sijn Eerw. onder andere redenen ook had voorgeselt, dat een onbekende, die woorden op haer selven angemeert och mocht gebruiken ten aen van scheppinge en onderhoudinge, welk bevestigt was van eenen heren Rindels, blykende uit de gemelde consistoriale vergaderinge Art: 1., welke tegens de onthenninge van Willem Wabbes tot: 2.

geboekt, verklaart had bereidwillig te syn de voor hen gegevene verklaring
ge op de hoogste wyse des roods fynde te bevestigen Art: 3 aangehecht. Maar
by nog quam een attestatie van Hindrik Pieters gewesene knecht van Herc
Rindels getuigende, dat Hy op den 31 Octob: in Willem Wabbes Bosch huig
fynde, deselve tot hem gesegt hadde, doe heste een Wahker Baas die be-
pleit de zache van der Duivel, dat heeft genoegsaam gelebeten in de
catechesatie, want onbekerde souden god mogen noemen met de name
van vader, en dat is een lere der duivel en c. Waar by nog quam een
attestatie op die selve datum door Willem Wabbes selve geproduceert in
Welke attestatie J. F. Mensingborg. en J. C. Scholdeyrk attesteerden van
opgemelte Hindrik Pieters gehoornt te hebben, dat Mr. Willem Wabbes
tegen sijn Baas Herc Rindels had geseyt, dat een onbekerde geen regt
hadde om god an te bidden als onse vader uit kragt van scheppinge
van mocht een swijn god ook wel an spreken als vader, om dat het ook een
schepsel was, en dat Hy een Baas hadde, die meer voor de duivel als voor
god pleide: en gevraegt of Mr. Willem D: Cock ook genoemt hadde in
dit geval, dat Hy een lere der duivel, of so dyngelyc soude leeren, ons
geantwoord sulke niet gehoornt te hebben. Waer over opgemelte D: Hyl en
J: Wolters volgens classieke Resolutien ad hunc actum noodsakelyk
gedelegeert hadde verstaan, geoordeelt, en gelauudeert met het consistori-
um in Nieuwolda, dat de procedures door D: Cock en titio, gerrits gehou-
den tegens Willem Wabbes om hem niet tot dijaken an te stellen niet
alleen gansch regmatig syn, maar ook dat Hy Willem Wabbes onwe-
dig was om 's H. H. Avondmaal te gebruiken, sig van t selve soude ont-
houden tot er tyd, dat Hy door Waaragtig berouw angezet, sig angeve
by de Kerkraad in Nieuwolda, en daar belydenisse doe en belofte van
beterschap.

Na dat de Lerv: Classis alle consistoriale acten in dato den 31 Oct:
had gelezen, de stukken en bewijzen ins gelijkhs à dom: praefide voore
clara waren voorgestelt, als fynde documenten, waer op sig het Ecow:
consistorium in dato opgemelt had gefundeert in de sententie is d.
Cock van den Praefis om uit te gaan versoyt, en de pataarie en sul-
ken daer toe specterende ge examineert fynde, gedelibereert en geadviseert

Dat men bevond 1. dat de zaak als zaak uit de negatieve van Willem
Wabbes selve als quaed, schandelyk en verfoejelyk wryd verondersoet.
2. dat Hy de status questionis in dit Appel niet was over de voor-
sigtheit der behandelingen van D. Cock, of onvoorsigtheit, die noch
begaan syn in al dat gehe, twelk van D. Cock en titio gerrits geschied
was voor de ge erkende competentie gedelegeerde Regteren D. Hyl en
J. Wolters, maar alleen wat gelauudeert was in die consistoriale be-
handelingen, Welke van te voorn door Willem Wabbes tegen alle
kerkelyke regmatige en te prijsene resolutien trotselyk en schande-
lyk waren verworpen. als mede ten 3. dat in dit geval D. Cock niet
moecht worden aangemerkt als een reukeloze anklager, maar als een
in syndienst geer beeldigt persoon, van welke syn Lerv: alle sulke
godloze verdenkingen selfs mochte afwesen. Dit alles overwegende
quam het vele leden van de E. Classis als ten uitersten veron-
deringswaerdig voor, dat doce Willem Wabbes appelaant alles

affurantelyk duorde onthoren, om dat men nooit gehoord hadde
ja het selfs tegenstandig was, dat iemand syn woorden souden worden
verkeert, en nogtans gehul niets van dusdanig een discours soude
syn voorgevallen. Als mede dat niemand die onpartijdig en con-
scientieus dese saeke wilde behandelen, kunde vorderen, dat de
woorden van dese getuigen verbotenus souden moeten overeen-
komen, om dat opgemelte Willem Wabbes meer dan eens en op
verschende plaeberen en tyden sulke godloze woorden soude heb-
ben gebruikt.

Verstonden daerom dat dese saeke tusSEN Broeder Cock en
Hijjo Gerrits tegens Willem Wabbes van D: Hyl en Wolters consti-
tuiter in Newolda regtmatig was beoordeelt, en dat men dese
sententie verder classicaliter mocht beklaagten 1. om dat willem
Wabbes in syne geproduceerde attestatie boven vernelt sig pleen
genoegsaam schuldig hadde verklaart: te meer om dat D: Hyl en
Wolters als classieke gecommitteerde Regteren rapporteerden, dat
hy Appellant dese attestatie meer dan eens voor hen in consisto-
rio als dugtig hadde verklaart, waer over men mogt oordelen
als willende selve in die attestatie beruissen. 2. om dat het de-
selve Broederen een schandelyke uitvlugt scheen, dat men de
Paus van Rome soude bedoelen, als men sprak van D: Cock syn
predicatie over die anspraak des gebeds, ook oordelen die
Broederen, ten 3. de saeke als saeke selve over een te komen
in de getuigenissen al was, het dat woorden op verschillende
tyden en plaeberen tot verscheide menchen gesproken niet
verbostenus over een quamen. Ten 4. en laasten dage de selue
de Led van bevestinge door Hero Rindels by dit alles bijkomende
volgens gods woord in desen te moeten worden angemecht als een
einde van alle tegensprekinge.

Evens wel waren andere Broederen van oordel 1. dat dese
man sijn nu voor het tegenwoordige door syn ingelangt geschrift
verklaart hadde regtmaig in dit beproeft volgens de gereformeerde
kerke, als hy nu bewijde, dat god in een flauwe sin uit kraag
van schijfinge en onderhoudinge kan gescht wonden de vader van
onbekende te syn, maar niet te hebben geweten verglijdt se syn daer
van belydenisse te doen, also hy dage geen stuk te syn de saligheit
anbetreffende, twich ook de staat des geschils niet geweest was;
2. dat dese getuigen nog consonant, nog cooperator, nog genoegsaam
ja selfs ongelykformig waren. 3. dat dese sive gegeven synde na de
sententie raarlyk eer die Heeren gecommitteerden daargeweest
waren, endus eerst was geoordeelt eer men getuigen gesocht had, so
dat van D: Cock in desen niet alleen schielijk en onvoorsigtig maar
selfs aartichistisch gehandelt was. 4. dat eer der getuigen als
beschutdiger en niet als getuige mocht worden angemecht. 5. dat
Hendrik Pieters mocht worden angemecht als de gewe sive
kragt van Hero Rindels die als beschutdiger dese saeke mocht
bewijzen. So dat die Broederen dan van oordel waren,

dat de sententie ten overstaan van de L. Broederen D. Hyl en Wolters in consistorio geveld op den 31 meert jongst, hoewel door andere Broederen gelauderst en geconformeert om hunre bygebrachte redenen moest worden gereformeert, welch dus met meerderheit van twie stemmen overgehaald synde: bleven nogtans de andere Broederen van oordeel, dat dese zaake so schandeleus en godloos was, dat men dese niet alleen kerckelyk moest behandelen, maar an deszelfs drostaert ter exemplare straffe en affchrik van andere overgetreden. Ja selfs wyd van een Broeder de schandeleuse, partypdigheit in dese zaake, volgens syn Eerw: gedachte getoont, niet konrende verdragen uitdrukkelijk gesaid, dat syn Eerw: koopste dyngelyk gevall in syn gemeente noit te fallen vinden, maer dat syn Eerw: dan liever by de Politique magt sig soude addresseren om het wreest van justicie daer regmatig te soeken, dewyl syn Eerw: meinde te bevinden, dat men hyt an deszelfs tafel so passieus en met vooroordeelen ingenomen adviseerde, dat men geen regt of gerechtigheit langer konde verkrijgen.

Coll: accord:

in affwezigheit van de haaren Proses en scriba door mij onderschreven getekent.

J. C. Hubbelink.

Eects in Winschoten.

De presente seden des Classis over dese sententie waren

Proses D. Munting

Scriba D. Moes.

D. Hubbelink.

D. Bekkerink.

D. Stegnerus.

D. Hyl.

D. Wolters.

D. Doedens.

D. Molanus.

D. Hommerikkhuizen.

D. Smaal.

D. Schortsinghuiz.

D. Liffonius.

D. Subberts.

D. Gillot.

D. Swijghuizen.

D. Woldring.

D. Werumeus.

D. Romring.

D. Swijghuizen. De jonge.

D. Dronrijp.

D. Kleugkist. De jonge.

D. 3. Van dese sententie des Classis door meerderheit van twie stemmen voor de Reformatie van de sententie des consistoriums gepronuncieert door D. P. De Cock past: in Nieuwolda geappelleert ad synodum om dese redenen, s. omdat die twalf Heere Broederen de sententie van het consistorium in Nieuwolda hadden gereformeert, sonder D. De Cock overeen conig point gesproken of verstaan ^{te hebben}, ja selfs geweigerd intwiste-

153

overde saeke te horen spreken, als na dat de sententie
reeds gereformeert was, wanerdaer ^{lij} syn 2010: vergoedt
openinge van saeken te geven - selfs ook sonder rapport van
de Zeeuw: Heeren recomitteerde Broederen d. Hyl en
Wolters te horen, als nu en dan een stukjen, gevende in
erstige overweginge of dit daa voorvigtig, bedagsaem en
christelyk gehandelt is. 2. op de argumenten waer op de
Heren Broederen de Reformatie van de sententie gronden, dient
voor a. op het eerste grondstuk, dat die tegenwoordige bely-
derisse geen fondament konde syn om de sententie van het
consistorium te reformeren, also die belyderis Willem Wabbes
slechts alleen maar is afgedoodt, niet eens maar verscheide-
melen en door d. De Cock, en door de ouderlingen in Newolda
en door de gehele Kerkraad den 2 December 1730, dog dat die
van Willem Wabbes niet alleen was geweiget te doen, maer ook
alryd met kragt was tegen gesproken. b. Die belyderisse is niet
gevonden als een soek de saligheit betreffende, maer om dat het
openbaar van Hem was tegen gesproken, en wel met selke ver-
toeslyke woorden, dat het een lese der duivel was, c. om dat
men oordeelde, dat Hy tot die belyderisse verpligt was, wegens syn
tegen sprake, en volgens de vermaninge van Petrus, i Pet: 3.
d. dat het de staat des geschils geweest is, en noit op eenige andre
manier of ^{misandere} woorden voorgestelt, blykt uit de een poige getuigenij-
sen, selfs ook uit syn eigen ingelaande attestatie van neefing-
borg en Schoedijk, dien Hy selfs verklaert waerheit te syn.
3. op het tweede argument dient dat de getuigen in tweestykke
stuk des geschils overeenkomen, konreke noit in regte gevonden
worden, dat getuigenissen van verschide personen, tot welke op
verschide tyden en plaatzen gesproken is, verboden sonder on-
eukomen.
4. op het derde argument dient: datter noit sententie over de
saeke gesproken is, als op den 31 maart jongst, edog s. men daer toe
wilde trekken de verkiepinge van de Dijaken Broed Jacob, die is
op den 5 den Januarij geschied deselbenden jaars, en den 16 de-
cember anno passato syn de getuigenissen al gegeven, en die
volgens niet gesententieert voor dat men getuigenissen gesogyt
heeft, gelyk de Heren Broederen seggen. Daer by so is die ver-
kiepinge door de gemeente geschied, niet in plaatse van Willem
Wabbes, maer by provicie, om niet er tyd niet sonder Dijaken te ge-
in de gemeente, behalven andere gewigtige redenen, die de ge-
meente doet toe roodpreken. Wie daa schylyk en onvoorsigtig
niet alleen maar selfs Antichristes gehandelt, of gegen-
tentieert heeft d. De Cock. of de Heren Broederen geft
het d. De Cock in eerstige overweginge.

5. op het vierde bewys-stuk dien't aangevoert, dat men maar slechts heeft in te hien de confistoriale verhandeling van den 31 meert des jaars, behalven dat de twalf heren Broederen, en hare gunstelingen die de beswaarnissen by de Classis hebben ingebracht tegen d. Cock. Als soort Tielkes, Jüterling in Nieuwolda, Rotger Tielkes kerk voorvoogd in Nieuwolda en heeft Alders als beide gewesene dijkenaar in Nieuwolda, en Willem Wabbes, in dit argument selue verschillende en regel regt stortdig syn, seggende de heren Broederen Hervindels is beschuldiger, en hare genoemde gunstelingen seggen in haar overgegeven beswaarschriften de pastoor de Cock bragt tegen Willem Wabbes de beschuldiging in.

6. op het vijfde bewysschriften verkeer, dat het selue geheel ongegrond is, want waerom sou een gewesene knecht na dat hy een geringe tyd van eenige weken van syn baas is afgeweest niet konnen getuigen neffens syn gewesene Baas, te meer also Willem Wabbes sig selfs beroeft op syn geproduceerde attestatie, an hem gegeven door Menfingborg en Schoedijk, verklarende dat die attestatie waeragtig en dugtig is, willende inde selue beruften, en verzoeken de daar op te mogen worden geoordeelt daer nogtans, die attestatie is een rader verklaringe van die selode gewesene knecht Hieronim Pieters, komende int wesentlyke niet alleen met de andere attestatien over een maar strekende nog tot meerdere beswaarnig van Willem Wabbes.

Om dese gemelde redenen van d. De Cock ad syndrum gegeveleert hyne over de uitgesprokene sententie der twalf heren Broederen van de Classis van den Oeldampte en Westerwoldsgaande, so is daat over in synodo dese conventie gemaakt welke in volgende vierde Paragraph, volgens synodale ordre dat de selue int confistoriale protocol van Nieuwolda Verboten is, de woorden ingeschreven, aldus luid:

I 4. Exib: lectum et approbatum
in Plena synodo den 30 April 1739.

/ gest: /
G. Abelaar
H. T. scriba
ad Caam.

Extract

uit de synodale Acta
Van Stad en Lande.

~~H~~et Ar & Christelyke synodus gehouden in Appingedam den 27 April 1739. en volgende dagen, een Appel ingestelt hynde van d. T. De Cock Lectg: in Nieuwolda tegen een sententie, welke in de Classicale vergaderinge gehouden te Winschoten den 7 April 1739. door overhalinge van twee stemmen was er gaan in pacten tussen syn Lerv: en Willem Wabbes Bosch, in welke was gereformert een sententie van de Lervwaarde kerkenraad in dato den 31 meert 1739 door d. G. Hyl pre-

115

dicant te Woldendorps en G. Wolters predicator in de Nieuwscheleida uitgesproken, waer by Willem Wabbes Bosch was gesprekend aert van t gebruik des H. Avondmaals, en gescreudeert van de sedesigneerde bedieninge der arme penning, vermeirende Dr T. De Cock, dat doce consistoriale sententie niet hadde behoren gereformeert maer geconformeert te worden.

So is't dat de Christelyke Synodus doce jaake als van een langer arsem synde, heeft gestelt in haade van Ge. committieerde, als waren de L. M. H. Heeren commissarii Politici, de Wel Edele gestrenge Heer S. Gockinga Raadsheer in Groningen, en de Hoog wel geboren Heer O. Gruis Heer van selleng etc. etc. De Hoog geleerde Heer Cott: van Velser g. s. Th: D^r en professor in de Academie van Staden saade, de Hoog eerw: Heeren Correspondenten te Dordt en phil: Hr^r: Wolterbeek uit Gelderland en Overijssel, de Leno: Heren N. van der Tuuk synodi profes en M. Cock recte in Groningen synodi deputatus als mede Dr G. Abelaar recte in Amersfoort.

Ingevolge acte van commissie syn de committieerde ad causa getreden tot de lecture van alle de verscheide stukken specterende het voorgevallene so in particuliere onderhandelingen tusSEN D^r. T. De Cock en Htjo Gerrits ter eerste, als Willem Wabbes Bosch etc. ter andere syde, waren voorgevallen, gelyk mede het geaffeerte in de consistorie van Nieuwolda met de scherpe naburige predicanten als confidanten geaffiseert, alle welke stukken een getal van 35 uitmaeken, dienende tot adstructie en verificatie der gevulde sententie tegen Willem Wabbes Bosch in de consistorie van den 31 Meert 1739 uitgesproken.

Waer tegen mede gelezen het klaagschrift van verscheide dolende Broederen tot 33 in getal, dolende over verscheide onorders, welke int midden van haer door andere Broederen in die classis souden syn verwekt als mede en vertoog waer vermeinden, dat de sententie in dato den 7 April 1739 in de classis van Winschoten gearrestert behoorde van de Christelyke Synodus geconformeert te worden.

In gelyke gelezen en geexamineert synde de Historia facti van sommige gewesene feeden uit de Kerkeraad van Nieuwolda met dorre scherpe bylagen onder de letteren A. tot P. ingesloten

over alle welke verschillen en dolances verscheidene commissien gehouden, de stukken en blyken leen en waer gelezen, en naukeurig geexamineert, en de Discrepante Broederen van Waerkarten voor de commissie gehoort synde.

Zo is't dat de Heeren Gecommitteeden ad Causam tot voorhominge van verdere Verwijderingen, jaloufien, verdenkingen, en ter bevordering en herstellinge van vrede en eenigheit so noodsaekelyk voor de gezanten van de vredesvorst zijn van advijs zijn.

1. Dat de Nieuw verkorene en bevestigde Diacon Brond Jacobs behoorde in syn ampt te verblijven, en den behoorlyken tyd volgens Urfantie uit te dienen.
2. Dat Willem Wabbes Bosch sig sal hebben te beklaggen over dese en gene onvoorsigtige en expressien tegen de predicant des plaatse, en de predicanter G. Hyl en G. Wolters in de confistorie van Nieuwolda gebruikt, en verzoeken dat de selve an Hem mogen worden vergeven, en daar op de regerhand van vrede en liefde door opgemelte predicanteren an Hem gegeven sal worden.
3. Dat Willem Wabbes Bosch, welke hoewel gedeigneert en reeds twi maal gekondigt ester niet bevestigt, sal gehouden syn deselue belydenisse, welke van syn L. schriftelyk en mondelyk in de Classicale vergaderinge te Winschoten den 7. April 1739 gedraen is, ook te doen in de confistorie te Nieuwolda ten overstaan van de twie naburige predicanter D: G. Hyl en G. Wolters, en dat daer mede de gescreue suspensie van's Heeren H. Avondmaal sal cesseren, en syn L. als Eligibel in futurum sal worden gerecommandeerd, en so int vervolg geen belastinge niet reden tegen Willem Wabbes Bosch wyd ingebracht, als dan de ledien in de kerkenraad haer goede officien volgens gedaane acceptatie fullen hebben ante wenden om by de eerste occasie, wanner de tour valt andat district waar in Willem Wabbes Bosch syne woninge heeft syne electie tot Diacon te bevorderen.

En Verders dat de onderlinge Vrede, liefde en eenigheit, so ant confistorium van Nieuwolda, als mede an allede lerv: ledien van 't Wel Eswaarde Classis van 't Oldamt en WesterWoldinge land op t hoogste gerecomandeerd sal wor- den.

Gaastelyk goedgevonden dat defen int protocol van 't confistorium te Nieuwolda verhoefenis sal worden geinscreeft.

117

+ Christelyke Synodus heeft dese Conventie gelau-
deert, en de H. H. gecommitteerde ad causam voor
haar genomenre moite bedankt met toewendunge,
dat de god des vreeses dese getroffene vrede wil be-
stendig maken. coll: accord:

J. A. mensinga . Pred: te usquaat
H. T. Synodi scriba.

Stond binnin Willem Wabbes Boek, an w^{ij}l
door Dr. Praeser Hyl de synodale Conventie opgemeld
wierd voorgelezen, en gevraagt, of hy thans bereid
was, om an den inhoud van die Conventie toe
voldoen, gav ten antwoord: van ja. En wel
op het

2de artikel, dat hy belydenisse deed van alle die
onvoorsigtige expressien teg Dr. Cork, Hyl, Wolters
in Consistoria gebruikt verzoekende, dat de felu-
hem vergeven mogten worden, gelyk ook berouw
had van alle sondige uitspraken, die hem
staande het bewuste geschil tegen Dr. Cork int
bijsonder moylen ontvallen zyn.

Op het
3de artikel gaf dese schriftelyke belydenis over: Ik
Willem W. Bosch, verklaare, dat God in een flauwe
sin uyt kracht van schepping en onderhouding kan
gesegd worden de Vader van onbekerde te zyn, maar
habbo niet, geweten, verpligt te zyn daer van belyde-
nis te doen, als ik dachte geen stück te zyn, de
zaeligh. anbottreffende, Daer by is de staat van't vor-
schil dit niet geweest.

De gesamentlyke Leden Consistorie oordeelden hier
mede an't oogmerk van't Christel. synodale voldaan
te zyn, wied die W. Wabbes Bos van syne censure
ontslagen, en verdere onderling di hand van vrede en
vriendschap toegerekant. Nwolda q. 21 Jul. 1739.

R. De Cock. Gist yll P. Wolters

Luiwert Toockes onderling

Hijjo C. vroets onderrbring

B. Bont. Jacobus Diacon

Sijde C. Jaes d'orster-

Den 13 December na vier voorgaande hooringen gehouden des Heeren Heilig Avondmaal.

Den 20 December gedaan een boontje van Drie Harns en sijlen piepers geboren den 15^{den} deses, en genoemt Harm

**Gevorlanceerde en gecouleerde
van't jaar 1759.**

Den 11 Janua:	<u>1.</u> Jan Jans van Veendam.	Den 5 Februarij
Den 18 —	<u>2.</u> en	getrouwet.
Den 25 —	<u>3.</u> Antje Willemg van Nieuwolda.	
Den 8 meert	<u>1.</u> Nello Tiddes van Nieuwolda.	Den 30 meert.
Den 15 —	<u>2.</u> en	getrouwet.
Den 22 —	<u>3.</u> Santjen Jannes van Nieuwolda.	
Den 22 meert	<u>1.</u> Jan Hindriks van Noordbroek.	Den 15 April attestat.
Den 29 meert	<u>2.</u> en	~~getrouwet~~ , verleent
Den 5 April	<u>3.</u> Doelotjen Jans van Nieuwolda	
Den 19 April	<u>1.</u> Gijse Hindriks van Muntendam	Den 9 May attestat.
Den 26 —	<u>2.</u> en	
Den 3 Maj.	<u>3.</u> Anje Jans van Soldendorps.	verleent
item	<u>1.</u> Geertdikus van Nieuwolda	Den 9 May attestat
item	<u>2.</u> en	
item	<u>3.</u> Grietje Jans van Wagenborgen	verleent
item	<u>1.</u> Steffen Waalkes van Nieuwolda.	Den 10 May getrouwet.
item	<u>2.</u> en	
item	<u>3.</u> Fauwke Teunrys van Noordbroek.	
item	<u>1.</u> Arnold Michiels Graerawie	
item	<u>2.</u> en	
Den 2 May gerigtelyk verhoed gedaan.	<u>3.</u> Santjen Eppes Leide van Nieuwolda.	
item	<u>1.</u> Lubbe Gaets van Nieuwolda.	Den 10 May
item	<u>2.</u> en	attestat.
item	<u>3.</u> Antje Empkes van Nieuwolda.	
Den 12 Julij	<u>1.</u> Wilke Tiegs van Nieuwolda	
Den 19 —	<u>2.</u> en	Den 9 Augustij
Den 26 —	<u>3.</u> Roelyna Schreiders van Nieuwscheemda	getrouwet.
Den 26 Julij	<u>1.</u> Jacob Fröhkes van Schilwolda.	Den 20 Auguft
Den 2 Aug:	<u>2.</u> en	
Den 9 Aug:	<u>3.</u> Santjen Sijmeng van Oerdum.	attestat. Verleent.

- 119
- Den 4 octob: 1. Jan Jacobs van Noordbroek.
Den 11 — 2. en
Den 18 — 3. Hanna Jans van Nieuwolda.
- Den 25 octob: 1. Hindrik Hajes van Midhuisen
Den 3 Novemb: 2. en
Den 8 Novemb: 3. Heijer Stenkuijzen wed: van Derk Jans
- Den 3 Novemb: 1. Cornelius Berents van Nieuwolda
Den 8 Novemb: 2. en
Den 15 Novemb: 3. Geeske Jans wed: van Tideo Vantekes
- Den 27 Decemb: 1. Jan Nelles van Nieuwolda.
Den 3 Janua: 2. en
Den 10 Januarig 3. Fokje Wolters van Westerlee.

Den 25 October,
getrouwet.

Den 6 December,
getrouwet.

Den 8 December,
getrouwet.

Den 10 Januarie
1740.
getrouwet.

Van dit jaar gedoopt 37 kinderen.

